

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 2141

5 Mayıs 2017 tarihinde Kişinev’de imzalanan ve 7200 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli “Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması”nın onaylanmasına, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

24 Şubat 2020

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
MOLDOVA CUMHURİYETİ
ARASINDA
SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti ile Moldova Cumhuriyeti (bundan sonra "Akit Devletler" olarak anılacaktır) iki Akit Devlet arasında sosyal güvenlik alanında ilişkileri düzenlemek ve geliştirmek amacıyla aşağıdaki konularda mutabık kalmışlardır:

BÖLÜM I
GENEL HÜKÜMLER

Madde 1
Tanımlar

(1) Bu Anlaşmanın uygulanmasında aşağıdaki terim ve ifadeler:

a) **ülke:**

Türkiye bakımından, Türkiye Cumhuriyeti,

Moldova Cumhuriyeti bakımından, mevzuatının uygulandığı mevcut sınırlar dâhilinde bulunan topraklar;

b) **mevzuat:** 2 nci maddede belirtilen sosyal güvenlik alanı ile ilgili kanun, yönetmelik ve diğer yasal düzenlemeler;

c) **yetkili makam:** 2 nci maddede belirtilen sosyal güvenlik alanından sorumlu bakanlıklar;

d) **yetkili kurum:** 2 nci maddede belirtilen mevzuatın tamamının veya bir kısmının uygulanmasından ve yardımların ödenmesinden sorumlu olan kurumlar;

e) **sigortalı:** 2 nci maddede belirtilen mevzuata tabi olan ya da evvelce tabi olmuş kimse;

- f) **sigortalılık süresi:** 2 nci maddede belirtilen mevzuata göre sigorta primi ödenmiş olan ya da ödenmiş sayılan süre;
- g) **yardım:** 2 nci maddede belirtilen ilgili ulusal mevzuat tarafından sağlanan her türlü ayni ve nakdi yardım;
- h) **ikamet:** sürekli olarak ikamet edilen yer;
- i) **bulunma:** geçici olarak bulunulan yer;
- j) **geride kalan:** Akit Devletlerin mevzuatına göre hak sahibi olarak tanımlanan kişiler;
- k) **irtibat kurumu:** yetkili makamlar tarafından tayin edilen, işbu Anlaşmanın uygulanmasında doğrudan irtibat sağlayacak kurumlar

anlamını taşır.

- (2) Bu Anlaşmada geçen diğer her bir terim ve ifade, Akit Devletlerin uyguladıkları mevzuatta hangi anlamda kullanılmış ise, o anlamı taşır.

Madde 2

Maddi Kapsam

- (1) Bu Anlaşma, aşağıdaki hususları düzenleyen sosyal güvenlik mevzuatına uygulanır:

Türkiye Cumhuriyeti bakımından:

- a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm sigortaları, kısa vadeli sigorta kolları, genel sağlık sigortası ile işsizlik sigortası;
- b) Hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm sigortaları, kısa vadeli sigorta kolları, genel sağlık sigortası;
- c) Kamu idarelerinde çalışanlar açısından malullük, yaşlılık, ölüm sigortaları.

Türkiye bakımından genel sağlık sigortası, hastalık ve analık sigortaları ile işsizlik sigortası yalnızca Türkiye’de yasal olarak ikamet edildiği ve Türk sosyal güvenlik mevzuatına tabi olduğu sürece uygulanır.

Moldova Cumhuriyeti bakımından:

- a) İşyeri dışında meydana gelen kazalar ve genel hastalıklar nedeniyle ortaya çıkan geçici iş göremezlikler için ödenen yardımlar;
- b) İş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle ortaya çıkan geçici iş göremezlikler için ödenen yardımlar;
- c) Analık yardımları;
- d) Yaşlılık aylıkları;
- e) Genel hastalıklar nedeniyle bağlanan malullük aylıkları;
- f) İş kazaları ve meslek hastalıkları için bağlanan malullük aylıkları ve tazminatları;
- g) Ölüm aylığı;
- h) Cenaze ödeneği;
- i) İşsizlik yardımları.

Moldova Cumhuriyeti bakımından hastalık, analık ve işsizlik yardımları yetkili kurumun uyguladığı mevzuata göre sağlanır.

- (2) Bu Anlaşma, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen mevzuatı değiştiren, yeniden düzenleyen veya bu mevzuat yerine geçen ya da bu mevzuata ek hükümler getiren her türlü mevzuata da uygulanır.
- (3) Bu Anlaşma, her iki Akit Devletin yetkili makamları tarafından aksi üzerinde mutabakata varılmadığı sürece, yeni bir sosyal güvenlik rejimine dair mevzuata uygulanmaz.

Madde 3
Kişisel kapsam

Bu Anlaşma aşağıdaki kişilere uygulanır:

- a) Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mevzuatına tabi olan veya evvelce tabi olmuş bulunan kişiler;
- b) Uygulanan mevzuata göre, hakları bu maddenin a) fıkrasında belirtilen kişilerin haklarından doğan kişiler.

Madde 4
Muamele eşitliği

Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, Akit Devletlerden birinin ülkesinde ikamet eden ve haklarında bu Anlaşma hükümleri uygulanan kimseler, ikamet ettikleri Akit Devletin mevzuatının sağladığı hak ve yükümlülöklere, o ülkenin vatandaşları ile aynı koşullarda sahip olurlar.

Madde 5
Yardımların ihracı

- (1) Bu Anlaşmada aksine bir hüküm bulunmadıkça, ödmeden sorumlu Akit Devletin mevzuatına göre hak kazanılan yardımlar, bu Anlaşmanın 3'üncü maddesi kapsamında bulunan kimselere, diğer Akit Devlette ikamet etmeleri halinde de aynen ödenir. Bu kimselerin üçüncü bir ülkede ikamet etmeleri halinde yardımlar, ödmeden sorumlu Akit Devletin mevzuatına uygun olarak ödenir.
- (2) Ancak, bu maddenin birinci fıkrası genel sağlık sigortası, hastalık ve analık sigortaları ile işsizlik sigortası için uygulanmaz.

Madde 6
Yardımların azaltılması, durdurulması ve iptali

- (1) Hak kazanılan yardımın başka bir sosyal güvenlik yardımı ya da mesleki faaliyetten kaynaklanan bir kazanç ile çakışması halinde, bir Akit Devletin mevzuatına göre bir yardımın azaltılması, durdurulması ya da iptaline ilişkin hükümler, diğer Akit Devletin mevzuatına göre sosyal güvenlik yardımına hak kazanıldığında ya da diğer Akit Devlet ülkesinde kazanç getiren bir mesleki faaliyet icra edildiğinde de uygulanır.

- (2) Ancak, her iki Akit Devlette geçen srelere göre oransal olarak hesaplanan aynı mahiyetteki yardımların birleřtirilmesi halinde bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hüküm uygulanmaz.

BÖLÜM II

UYGULANACAK MEVZUAT İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

Madde 7

Genel hükümler

Bu Anlařmada aksine bir hüküm bulunmadıkça,

- (1) Bir Akit Devlette cretli çalıřanlar veya faaliyetini bir Akit Devlette icra eden bağımsız çalıřanlar, bu çalıřmaları ile ilgili olarak, diđer Akit Devlette ikamet etmeleri ya da iřvereninin veya iřvereninin iřyeri merkezinin diđer Akit Devlette bulunması halinde de çalıřtıkları Akit Devletin mevzuatına tabi olur.
- (2) Akit Devletlerden birinin memurları veya böyle muamele gören personeli kendilerini çalıřtıran idarenin bağı olduđu Akit Devletin mevzuatına tabi olur.
- (3) Bir iřyerinin merkezinin bulunduđu Akit Devlet dıřındaki diđer Akit Devlette bir řube veya daimi temsilciliğı tarafından çalıřtırılan kimse, bu řube veya daimi temsilciliğın bulunduđu Akit Devletin mevzuatına tabi olur.

Madde 8

Geçici görevlendirme

- (1) Akit Devletlerden birinin ülkesinde istihdam edilen kiři, iřvereni tarafından belirli bir iřin ifası için diđer Akit Devlete görevli olarak gönderilirse, bu kimse aynı iřvereninin ücretli çalıřanı sıfatını koruduğı takdirde, 24 ayı geçmemek kořulu ile birinci Akit Devlet mevzuatına tabi olmaya devam eder.
- (2) Akit Devletlerden birinin ülkesinde bir mesleki faaliyet icra eden serbest çalıřan, faaliyetini geçici olarak diđer Akit Devlette gerçekleřtirmek amacı ile bu devlete gittiğı takdirde, 24 ayı geçmemek kořuluyla birinci Akit Devletin mevzuatına tabi olmaya devam eder.

- (3) Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasında belirtilen süreler, her iki Akit Devletin yetkili makamlarının veya yetkili makamlarınca belirlenen yetkili kurumlarının onayının alınması şartıyla 36 ayı geçmeyen ek bir süre için uzatılabilir.

Madde 9

Uluslararası taşımacılık işletmeleri personeli

- (1) Bir Akit Devletin bayrağını taşıyan bir gemide istihdam edilen kişi, o Akit Devletin mevzuatına tabi olur.
- (2) Akit Devletlerden birinin limanında veya karasularında istihdam edilen ve gemi mürettebatından olmayan bir kimse, diğer Akit Devletin bayrağını taşıyan bir geminin yükleme, boşaltma veya tamir işlerinde çalışır ya da bu işlere nezaret ederse, bu kişi limanın veya karasularının bulunduğu Akit Devletin mevzuatına tabi olur.
- (3) Merkezi bir Akit Devlette bulunan ve kendi adına veya başkası hesabına karayolu, demiryolu ya da havayolu ile uluslararası yolcu veya mal taşımacılığı yapan bir işyerinin, dolaşan veya sefer yapan personelinden olan kimse işyeri merkezinin bulunduğu Akit Devletin mevzuatına tabi olur.

Madde 10

Diplomatik misyonlar ve konsolosluk görevlileri

- (1) Akit Devletlerden birinin diplomatik misyonları veya konsoloslukları mensupları ile bu diplomatik misyonların ve konsoloslukların ait olduğu Akit Devlet tarafından bunların özel hizmetlerinde çalışmak üzere gönderilenler, gönderen Akit Devletin mevzuatına tabi olurlar.
- (2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen hizmet personeli ve diplomatik misyon veya konsoloslukların diğer mensupları mahallinden istihdam ediliyorlar ise, kabul eden Akit Devletin mevzuatına tabi olurlar. Bu kişiler istihdam eden Akit Devletin vatandaşı iseler, işe alındıkları tarihi takip eden üç ay içerisinde, istihdam eden Akit Devletin mevzuatının uygulanmasını tercih edebilirler.

Madde 11

İstisnalar

Akit Devletlerin yetkili makamları, bir kişi veya kişi grupları hakkında uygulanacak mevzuat bakımından bu Anlaşmanın 7 ilâ 10 uncu maddelerine istisna teşkil eden hükümler üzerinde anlaşabilirler.

BÖLÜM III

ÖZEL HÜKÜMLER

KISIM I

YAŞLILIK, MALULLÜK VE ÖLÜM YARDIMLARI

Madde 12

Sigortalılık sürelerinin birleştirilmesi

- (1) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı bir sigortalılık süresinin tamamlanmış olması koşuluna bağlı ise, bu mevzuatı uygulayan yetkili kurum, gerekiyorsa, diğer Akit Devletin mevzuatına tabi olarak geçen sigortalılık sürelerini, aynı zamana rastlamamak koşulu ile kendi mevzuatına göre geçmiş süreler gibi değerlendirir.
- (2) İlgilinin, bu maddenin birinci fıkrasının uygulanması sonucu yardıma hak kazanamadığı durumlarda, yetkili kurum, Akit Devletin sosyal güvenlik anlaşması imzalamış olduğu üçüncü ülkelerdeki sigortalılık sürelerini de, aynı zamana rastlamamak koşulu ile birleştirir.
- (3) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı, belirli bir meslekte veya özel bir rejim kapsamındaki bir meslekte belirli bir sürenin tamamlanmasına bağlı ise, sadece ilgili rejim kapsamında geçen süreler veya böyle bir rejimin olmaması durumunda aynı meslekte veya aynı işte tamamlanmış süreler, eğer uygunsa diğer Akit Devlet mevzuatı kapsamında bir yardım hakkının belirlenmesinde dikkate alınır.
- (4) Akit Devletlerden birinin mevzuatının, bir kimsenin aylık aldığı sürelerin, bu kişinin yardıma hak kazanıp kazanmadığının belirlenmesinde hesaba katılabileceğini öngörmesi durumunda; bu Akit Devlet yetkili kurumu kişiye diğer bir Akit Devlet mevzuatına göre aylık ödemesi yapılan süreleri de göz önünde bulundurur.

- (5) Sigorta sürelerinin hesaplanmasında her bir Akit Devletin ilgili mevzuatı uygulanır.

Madde 13

Bir yıldan az sigortalılık süresi

- (1) Bir Akit Devletin mevzuatına göre tamamlanan sigortalılık sürelerinin toplamı 12 aydan az ise, bu mevzuata göre sadece bu sigortalılık süresine bağlı yardım hakkı olması durumu hariç, yardım sağlanmaz.
- (2) Bu maddenin birinci fıkrasına istinaden diğer Akit Devletin yetkili kurumu, yardım hakkının kazanılması, korunması, yeniden kazanılması ve gerçek tutarının belirlenmesi için anılan süreleri kendi mevzuatına tabi geçmiş süreler olarak kabul eder.

Madde 14

Yardımların hesaplanması

- (1) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre yardımlardan yararlanma hakkı bu Anlaşmanın 12 nci madde hükmü uygulanmaksızın kazanılıyorsa, bu Akit Devletin kurumu, ödenecek yardım miktarını yalnız kendi mevzuatına göre geçen sigortalılık sürelerini dikkate alarak belirler.
- (2) İlgili kimse Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre yardımlara ancak bu Anlaşmanın 12 nci madde hükümlerinin uygulanması suretiyle hak kazanıyor ise, bu Akit Devletin kurumu yardımları aşağıda belirtildiği şekilde hesaplar:
- a) Yetkili kurum, her iki Akit Devletin mevzuatına göre geçen bütün sigortalılık sürelerini yalnız kendisinin uyguladığı mevzuata göre geçmiş gibi değerlendirerek teorik miktarı hesaplar;
- b) Yardımın gerçek miktarını, yukarıda bahsedildiği şekilde hesaplanan miktar üzerinden, yardımın hesabında dikkate alınan sürelerden sadece kendi mevzuatına göre tamamlanan sigortalılık sürelerinin toplam sigortalılık sürelerine oranı olarak belirler.
- (3) Bir Akit Devletin mevzuatına istinaden yapılan yardımlar, o Akit Devletin mevzuatına göre kazançlar veya ödenen primler esas alınarak hesaplanmıyor ise, yetkili kurum sadece kendi mevzuatına göre kazançları veya ödenen primleri dikkate alır.

- (4) Bir Akit Devletin mevzuatına göre nakdi yardımların tutarı, aile bireylerinin sayısına bağılı ise, yetkili kurum, diğerk Akit Devlette ikamet eden aile bireylerini de dikkate alır.

KISIM II

CENAZE ÖDENEĐİ

Madde 15

Sigortalılık sürelerinin birleřtirilmesi ve cenaze ödeneđi verilmesi

- (1) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre cenaze ödeneđinden yararlanma hakkı bir sigortalılık süresinin tamamlanmıř olması kořuluna bağılı ise, bu Akit Devletin yetkili kurumu, yardımların hesaplanmasında, gerektiğinde, diğerk Akit Devlet mevzuatı kapsamında geçmiř olan sigortalılık sürelerini, aynı zamana rastlamamak kaydı ile kendi mevzuatı kapsamında geçmiř süreler gibi dikkate alır.
- (2) Akit Devletlerden birinin mevzuatı kapsamında sigortalı olan bir kimsenin diğerk Akit Devlet topraklarında ölmesi halinde, bu kimsenin sigortalı olduđu Akit Devlet topraklarında öldüđu kabul edilir ve geride kalanlar cenaze ödeneđine hak kazanır.
- (3) Ölüm halinde her iki Akit Devlet mevzuatı uyarınca yardıma hak kazanılması durumunda, yalnızca ölen kiřinin topraklarında ikamet ettiđi Akit Devletin mevzuatı uygulanır.
- (4) Ölümün üçüncü bir Devlette gerçekleřmesi halinde yardımlar, sigortalının ölmeden önce tabi olduđu Akit Devlet mevzuatına göre ödenir.

KISIM III

İř KAZASI VE MESLEK HASTALIĐI YARDIMLARI

Madde 16

Her bir Akit Devlette benzer risklere maruz kalan kiřiler için sađlanan iř kazası ve meslek hastalıđı yardımları

- (1) İř kazaları ve meslek hastalıklarına iliřkin yardım hakkı, vakanın gerçekleřtiđi veya bir meslek hastalıđı ile sonuçlanan iřin ifa edildiđi tarihte geçerli olan mevzuata göre tespit edilir.

- (2) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre meslek hastalığı yardımlarına hak kazanılması, hastalığın ilk kez bu ülkenin kendi topraklarında teşhis edilmesi koşuluna bağlı bulunuyorsa; bu koşul, söz konusu hastalığın ilk kez diğer Akit Devlet topraklarında teşhis edilmesi halinde de yerine getirilmiş sayılır.
- (3) Akit Devletlerden birinin mevzuatına göre meslek hastalığı yardımlarına hak kazanılması, zımnen veya açık bir şekilde, hastalığın, riskin muhtemel nedeni olan çalışma faaliyetinin sona ermesinden belli bir süre sonra teşhis edilmesi koşuluna bağlı bulunuyorsa; yetkili kurum gerekli hallerde diğer Akit Devlet mevzuatı kapsamında ifa edilen benzer riskler barındıran diğer faaliyetleri de dikkate alır.
- (4) Bir Akit Devletin mevzuatına göre meslek hastalığı yardımlarına hak kazanılması, zımnen veya açık bir şekilde, mesleğin bu tür bir hastalığa yol açabileceği süre kadar yapılması koşuluna bağlı bulunuyorsa; yardım tutarının hesaplanmasında, aynı türdeki işin diğer Akit Devlet topraklarında ifa edildiği süreleri de dikkate alınır.

Madde 17

Meslek hastalığının ağırlaşması durumunda yardımların tahsisi

Meslek hastalığı sebebiyle bir Akit Devletin yetkili kurumundan yardım almış veya almakta olan yararlanıcının hastalığın ağırlaşması durumunda diğer Akit Devletin yetkili kurumundan yardım talebinde bulunması halinde, aşağıdaki hükümler uygulanır:

- a) Bu kimsenin diğer Akit Devletin mevzuatına göre söz konusu hastalığa neden olan veya hastalığı ağırlaştırıcı bir işte çalışmamış olması durumunda, ilk Akit Devletin yetkili kurumu, hastalığın ağırlaşmasını da göz önüne alarak, uyguladığı mevzuata göre yardım masraflarını üstlenir;
- b) Bu kimsenin diğer Akit Devletin mevzuatına göre böyle bir işte çalışmış olması durumunda, ilk Akit Devletin yetkili kurumu, hastalığın ağırlaşmasına bakmaksızın, uyguladığı mevzuat hükümlerine göre yardım masraflarını üstlenir; ikinci Akit Devletin yetkili kurumu ise kendi mevzuatına göre ilgili kişiye hastalığın ağırlaşmasından sonraki durumuna göre hesaplanacak yardım tutarı ile hastalığın ağırlaşmasından önce ödenmesi gereken yardım tutarı arasındaki farka eşit tutarda bir ek ödeme yapar.

KISIM IV İŞSİZLİK

Madde 18 İşsizlik yardımları

İşsizlik yardımlarına hak kazanma, yardımların tutarı, süresi ve ödeme şekli yetkili kurumun uyguladığı mevzuata göre belirlenir.

BÖLÜM IV Çeşitli Hükümler

Madde 19 İdari önlemler ve işbirliği usulleri

- (1) Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın uygulanması için gerekli idari düzenlemeleri yapar.
- (2) Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın uygulanmasını kolaylaştırmak üzere irtibat kurumları belirler.
- (3) Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın uygulanmasında alınan önlemler konusunda birbirlerine mümkün olan en kısa zamanda gerekli bilgileri verir ve bu Anlaşmanın uygulanmasını etkilediği ölçüde ulusal mevzuatında yapılan değişiklikleri bildirir.
- (4) Bu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili herhangi bir sorunla karşılaşıldığında Akit Devletlerin yetkili makamları ve kurumları, sanki bu sorunlar kendi mevzuatını etkiliyormuş gibi birbirlerine yardımcı olur. Bu idari yardımlaşma ücretsiz yapılır.
- (5) Diğer Akit Devlet topraklarında ikamet eden veya bulunan kişiler ile ilgili olarak Akit Devletlerden yalnızca birinin mevzuatının uygulanmasında gerekli görülen tıbbi muayeneler, yetkili kurumun talebi üzerine ve bu kurumun hesabına, ikamet edilen veya bulunulan ülkenin kurumu tarafından yapılır. Her iki Akit Devletin mevzuatının uygulanmasıyla ilgili tıbbi muayeneler ise

kişinin ikamet ettiği veya bulunduğu ülkenin yetkili kurumunun hesabına yapılır.

Madde 20

Kişisel verilerin korunması

- (1) Bir Akit Devlet tarafından gönderilen kişisel veriler yalnızca bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla kullanılır. Kişisel verilerin kullanımını 28 Ocak 1981 tarihli “Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Sürecinde Kişilerin Korunması” hakkında Strazburg Sözleşmesine ve Akit Devletlerin kişisel verilerin korunmasına ilişkin ulusal mevzuatına tabidir.
- (2) Gönderilen kişisel veriler, bu Anlaşma hükümleri uyarınca belirli bir amaç ve görev için doğru ve yeterli nitelikte olmalıdır. Gerekli durumlarda, yanlış veya eksik veriler ile ilgili olarak düzeltme, ekleme ve imha yapılır ve veri işleme süreci durdurulur.
- (3) Gönderilme amacı yerine getirilen veriler imha edilecektir. Verileri gönderen Devlet verilerin imha edildiği ve imha edilme nedeni hakkında bilgilendirilecektir.
- (4) Kişisel verilerin imhasına, değiştirilmesine, kazaen veya izinsiz kaydına ve yetkisiz erişimine karşı uygun teknik ve kurumsal güvenlik önlemleri Akit Devletlerin yetkili makamları ve kurumları tarafından alınır.
- (5) İlgili kişi kendi kişisel verileri, verilerin hangi amaçla veya nerede işleneceği hakkında bilgi talep etme hakkına sahiptir. Kişinin bu hakkı bilginin talep edildiği Akit Devletin veri koruma mevzuatına tabidir. Söz konusu bilgi talebi bu Anlaşmanın uygulanmasında devlet güvenliği, kamu düzeni, ceza yaptırım gerektiren suçların önlenmesi ve diğer kişilerin hak ve temel özgürlüklerinin korunması gerekçesiyle reddedilebilir.

Madde 21

Giderlerden ve tasdikten muafiyet

- (1) Akit Devletlerden birinin mevzuatı uyarınca yazılı dosya ve ekindeki belgeler için uygulanan resim ve harç muafiyeti veya indirimi, diğer Akit Devlet mevzuatının ya da bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla ibraz edilen diğer belge veya bildirimler için de uygulanır.

- (2) Bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla ibraz edilen herhangi bir kimlik beyanının, belgenin ve bildirim onaylanmasına gerek yoktur.

Madde 22

Başvurunun yapılması

- (1) Bu Anlaşma kapsamında Akit Devletlerden birinin mevzuatı uyarınca yapılan bir yardım başvurusu, diğer Akit Devletin mevzuatına göre yapılmış sayılır.
- (2) Akit Devletlerden birinin mevzuatı uyarınca başvuru yapılması belirli bir süre koşuluna bağlı ise, bu başvurunun diğer Akit Devletin yetkili kurumuna aynı süre içinde yapılması halinde bu koşul yerine getirilmiş sayılır. Böyle bir durumda, başvuruyu alan Akit Devletin yetkili kurumu gecikmeksizin, doğrudan veya Akit Devletlerin irtibat kurumları aracılığıyla, söz konusu başvuruyu diğer Akit Devletin yetkili kurumuna iletir.

Madde 23

Ödemeler

- (1) Bu Anlaşma uyarınca sağlanacak olan yardımlar, ödemeyi yapacak olan Akit Devletin para birimi, Amerikan Doları veya Avro cinsinden yapılır.
- (2) Yetkili kurumlar arası geri ödemenin şekli İdari Anlaşmada kararlaştırılır.

Madde 24

Yersiz ödemelerin geri alınması

Akit Devletlerden birinin kurumu tarafından yararlanıcıya bu Anlaşma hükümleri çerçevesinde hak ettiği meblağı aşan tutarda bir ödeme yapılması halinde, bu kurum yararlanıcıya yardımları ödemekle yükümlü olan diğer Akit Devlet kurumundan fazla ve yersiz ödenen tutarı, bu kişiye ödeyeceği meblağlardan mahsup etmesini talep eder. Söz konusu kurum, fazla veya yersiz ödenen meblağı, uyguladığı mevzuatın bu tür bir kesintiye imkan verdiği koşullarda sanki kendisi ödemiş gibi mahsup eder ve bu şekilde mahsup ettiği meblağı diğer yetkili kuruma transfer eder.

Madde 25
Anlaşmazlıkların çözümlenmesi

Akit Devletlerin yetkili makamları bu Anlaşmanın yorumlanmasında veya uygulanmasında ortaya çıkan her türlü anlaşmazlığı doğrudan görüşmeler yoluyla çözer.

KISIM V
GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER

Madde 26
Geçici hükümler

- (1) Bu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önceki dönem için hiçbir yardım hakkı doğurmaz.
- (2) Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce bir Akit Devletin mevzuatına göre geçen sigortalılık süreleri, bu Anlaşma hükümlerine göre doğan hakların belirlenmesinde dikkate alınır.
- (3) Bu Anlaşma uyarınca ödenmesi gereken herhangi bir yardım, önceden tasfiye edilmiş haklar dâhil olmak üzere, ilgilinin bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak talepte bulunması halinde, bir toptan ödeme yapılmamış olması kaydıyla, bu Anlaşmanın yürürlük tarihinden geçerli olarak ödenir.
- (4) Bu maddenin 3 üncü fıkrasında sözü edilen talebin bu Anlaşmanın yürürlük tarihinden itibaren iki yıl içinde yapılması halinde, bu Anlaşmaya göre doğan haklar o tarihten itibaren kazanılır ve Akit Devletlerin mevzuatında yer alan zaman aşımı nedeniyle yaşanan hak kaybına ilişkin hükümler, bu kişi hakkında uygulanmaz. İki yıl geçtikten sonra yapılan taleplerde ise talep tarihi esas alınır.

Madde 27
Aylık alma hakkının yeniden incelenmesi

- (1) Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce elde edilmiş olan aylık alma hakkı, talep edilmesi halinde, bu Anlaşma hükümlerine göre yeniden değerlendirilebilir.
- (2) Yeniden inceleme sonucu kazanılan haklar, başvuru tarihine göre işlem görür.

- (3) Yeniden inceleme sonucunda aylık tutarında düşüş meydana gelmesi halinde, incelemeden önce belirlenen aylık tutarı ödenmeye devam eder.

Madde 28
Onay ve yürürlük

Bu Anlaşma her iki Akit Devletin ulusal mevzuatında öngörülen onay sürecine tabi olup, Akit Devletlerin anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerinin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihi izleyen ikinci ayın birinci günü yürürlüğe girer.

Madde 29
Anlaşmanın tadili

Bu Anlaşma, Akit Devletlerin karşılıklı yazılı rızalarıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, bu Anlaşmanın 28 inci maddesinde belirtilen usule uygun şekilde yürürlüğe girer.

Madde 30
Anlaşmanın süresi

- (1) Bu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalır.
- (2) Akit Devletlerden biri, diplomatik kanallardan diğer Akit Devlete en az altı ay önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle ilgili takvim yılının sonu itibarıyla Anlaşmayı feshedebilir.

Madde 31
Kazanılmış hakların korunması

- (1) Bu Anlaşmanın feshi halinde, bu Anlaşma uyarınca kazanılmış olan haklar saklıdır.
- (2) Bu Anlaşmanın feshi halinde henüz karara bağlanmamış yardım hakları ile ilgili tüm işlemler, bu Anlaşma hükümlerine göre sonuçlandırılır.

Yukarıda yer alan hükümleri tasdiklen ařađıda belirtilen yetkili temsilciler bu Anlařmayı imzalamıřlardır.

Bu Anlařma, 5 Mayıs 2017 tarihinde Kiřinev’de Türkçe, Romence ve İngilizce dillerinde, her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere ikiřer orijinal nüsha olarak düzenlenmiř ve imzalanmıřtır. Yorum farklılıklarında İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADINA

**MOLDOVA CUMHURİYETİ
ADINA**

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĐLU
Çalıřma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Andrei GALBUR
**Dıřıřleri ve Avrupa Entegrasyonu
Bakanı**

ACORD
ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII SOCIALE
DINTRE
REPUBLICA TURCIA
ȘI
REPUBLICA MOLDOVA

Republica Turcia și Republica Moldova, denumite în continuare "State Contractante", dorind să reglementeze și să dezvolte relațiile dintre cele două State Contractante în domeniul securității sociale, au convenit după cum urmează:

PARTEA I
DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1
Definiții

(1) În scopul prezentului Acord, următorii termeni și expresii desemnează:

a) **teritoriu:**

În ceea ce privește Turcia, Republica Turcia,

În ceea ce privește Republica Moldova, teritoriul în limitele hotarelor existente în cadrul căruia se aplică legislația sa;

b) **legislație:** legile, regulamentele și alte dispoziții legale care se referă la domeniul securității sociale menționat în articolul 2;

c) **autoritate competentă:** ministerele responsabile de domeniul securității sociale menționat în articolul 2;

d) **instituție competentă:** instituțiile responsabile de aplicarea unei părți sau a întregii legislații menționate în articolul 2 și responsabile de plata prestațiilor;

- e) **persoană asigurată:** persoana care este sau a fost supusă legislației menționate în articolul 2;
- f) **perioadă de asigurare:** perioadă în care au fost achitate contribuții de asigurări sociale sau perioade asimilate, realizate în conformitate cu legislația menționată în articolul 2;
- g) **prestație:** toate prestațiile în natură și în bani stabilite de legislația națională relevantă menționată în articolul 2;
- h) **domiciliu:** locul de ședere permanentă;
- i) **reședință:** locul de ședere temporară;
- j) **urmaș:** persoană definită ca persoană îndreptățită de legislația Statelor Contractante;
- k) **organism de legătură:** instituțiile desemnate de autoritățile competente pentru a asigura legătura directă în scopul implementării prezentului Acord.

(2) Ceilalți termeni și expresii utilizate în prezentul Acord au semnificația atribuită acestora în legislația aplicabilă a fiecărui Stat Contractant.

Articolul 2

Domeniul material de aplicare

(1) Prezentul Acord se aplică legislației în domeniul securității sociale care reglementează:

pentru Republica Turcia:

a) asigurările în caz de invaliditate, limită de vârstă, de urmaș, asigurările pe termen scurt, asigurările generale de sănătate și asigurările în caz de șomaj pentru persoanele angajate în baza unui contract de muncă de către unul sau mai mulți angajatori;

b) asigurările în caz de invaliditate, limită de vârstă, de urmaș, asigurările pe termen scurt și asigurările generale de sănătate pentru lucrătorii independenți care lucrează din nume și pe cont propriu fără un contract de muncă;

c) asigurările în caz de invaliditate, limită de vârstă, de urmaș pentru persoanele care lucrează în administrațiile publice.

În ceea ce privește Turcia, asigurările generale de sănătate, asigurările în caz de boală și maternitate și asigurările în caz de șomaj se aplică doar pe perioada de timp în care persoana asigurată domiciliază în bază legală în Turcia și este supusă legislației turce în domeniul securității sociale.

pentru Republica Moldova:

- a) indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de afecțiuni generale sau de accidente în afara muncii;
- b) indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli profesionale sau accidente de muncă;
- c) indemnizațiile de maternitate;
- d) pensiile pentru limită de vârstă;
- e) pensiile de dizabilitate cauzată de afecțiuni generale;
- f) pensiile și indemnizațiile de dizabilitate cauzată de accidente de muncă și boli profesionale;
- g) pensiile de urmaș;
- h) ajutoarele de deces;
- i) ajutoarele de șomaj.

În ceea ce privește Republica Moldova, prestațiile în caz de boală, maternitate și șomaj se acordă în conformitate cu legislația pe care instituțiile competente o aplică.

(2) Presentul Acord se aplică, de asemenea, oricărei legislații care modifică, revizuieste, înlocuiește sau completează legislația menționată în alineatul (1) al prezentului articol.

(3) Prezentul Acord nu se aplică legislației care instituie un nou sistem de securitate socială, cu excepția cazului în care autoritățile competente ale Statelor Contractante convin altfel.

Articolul 3

Domeniul personal de aplicare

Prezentul Acord se aplică:

- a) persoanelor care sunt sau au fost supuse legislației unuia sau ambelor State Contractante;
- b) persoanelor ale căror drepturi derivă de la drepturile persoanelor menționate în punctul a) al prezentului articol, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 4

Egalitate de tratament

Dacă prezentul Acord nu prevede altfel, persoanele care domiciliază pe teritoriul unui Stat Contractant și cărora li se aplică dispozițiile prezentului Acord, au aceleași drepturi și obligații prevăzute de legislația Statului Contractant pe teritoriul căruia ei domiciliază, ca și cetățenii acelui Stat Contractant.

Articolul 5

Exportul prestațiilor

(1) Dacă prezentul Acord nu dispune altfel, prestațiile acordate în baza legislației Statului Contractant responsabil pentru plată vor fi plătite în același quantum persoanelor menționate în articolul 3 al prezentului Acord, chiar și atunci când aceștia domiciliază pe teritoriul celuilalt Stat Contractant. În cazul în care persoanele domiciliază pe teritoriul unui Stat terț, prestațiile vor fi plătite în conformitate cu legislația Statului Contractant responsabil pentru plată.

(2) Totuși, alineatul (1) al prezentului articol nu se aplică în cazul asigurărilor generale de sănătate, asigurărilor în caz de boală și maternitate și asigurărilor în caz de șomaj.

Articolul 6

Micșorarea, suspendarea și anularea prestațiilor

(1) În cazul suprapunerii unei prestații cu oricare altă prestație de securitate socială sau cu un venit obținut în urma unei activități profesionale, dispozițiile referitoare la micșorarea, suspendarea și anularea prestațiilor în conformitate cu legislația unui Stat Contractant se aplică în același mod și atunci când dreptul la prestații de securitate socială în conformitate cu legislația celui alt Stat Contractant este dobândit sau atunci când venitul obținut din activitatea profesională este realizat pe teritoriul celui alt Stat Contractant.

(2) Dispozițiile alineatului (1) al prezentului articol nu se aplică în cazul cumulului prestațiilor de același tip calculate proporțional cu perioadele realizate în ambele State Contractante.

PARTEA a II-a

DISPOZIȚII PRIVIND LEGISLAȚIA APLICABILĂ

Articolul 7

Prevederi generale

Dacă prezentul Acord nu prevede altfel,

- (1) Persoanele angajate pe teritoriul unui Stat Contractant sau lucrătorii independenți care desfășoară o activitate pe teritoriul unui Stat Contractant, în ceea ce privește activitatea de muncă, se vor supune legislației Statului Contractant unde își desfășoară activitatea, chiar dacă domiciliază pe teritoriul celui alt Stat Contractant sau dacă angajatorul lor sau sediul înregistrat al angajatorului este situat pe teritoriul celui alt Stat Contractant.
- (2) Funcționarii publici și persoanele asimilate acestora al unui Stat Contractant se vor supune legislației Statului Contractant în a cărei administrație sunt angajați.
- (3) O persoană care este angajată de către o filială sau o reprezentanță permanentă a unei întreprinderi pe teritoriul unui Stat Contractant, altul decât Statul Contractant în care este înregistrat sediul său, se vor supune legislației Statului Contractant pe teritoriul căruia este situată această filială sau reprezentanță permanentă.

Articolul 8

Detaşare

(1) Dacă o persoană angajată pe teritoriul unui Stat Contractant este detaşată de către angajatorul său pentru a desfăşura o anumită activitate pe teritoriul celui alt Stat Contractant, aceasta se va supune în continuare legislaţiei primului Stat Contractant pentru o perioadă ce nu va depăşi 24 de luni, cu condiţia că îşi va păstra statutul de angajat la acelaşi angajator.

(2) Dacă lucrătorul independent care desfăşoară o activitate pe teritoriul unui Stat Contractant se deplasează pe teritoriul celui alt Stat Contractant pentru a-şi exercita temporar activitatea, se va supune în continuare legislaţiei primului Stat Contractant pentru o perioadă ce nu va depăşi 24 de luni.

(3) Perioada menţionată în alineatele (1) şi (2) ale prezentului articol poate fi extinsă pentru o perioadă suplimentară ce nu depăşeşte 36 de luni doar cu acordul prealabil al autorităţilor competente sau instituţiilor competente desemnate de către autorităţile competente ale ambelor State Contractante.

Articolul 9

Personalul întreprinderilor de transport internaţional

(1) O persoană angajată la bordul unei nave care navighează sub pavilionul unui Stat Contractant se supune legislaţiei acestui Stat Contractant.

(2) Dacă o persoană care este angajată într-un port sau în apele teritoriale ale unui Stat Contractant, dar care nu este membru al echipajului navei, este angajată în lucrări de încărcare, descărcare şi reparare a unei nave aeriene sub pavilionul celui alt Stat Contractant sau supraveghează aceste lucrări, aceasta se va supune legislaţiei Statului Contractant căruia îi aparţine portul sau apele teritoriale.

(3) O persoană care este membru al personalului întreprinderii transportului rutier sau aerian şi care, fiind angajată sau desfăşurând o activitate pe cont propriu, efectuează servicii de transport internaţional de pasageri sau mărfuri pe căile rutiere, ferate sau aeriene, sediul înregistrat al căruia este situat pe teritoriul unui Stat Contractant, se va supune legislaţiei Statului Contractant pe teritoriul căruia este situat sediul înregistrat al întreprinderii.

Articolul 10

Misiuni diplomatice și oficii consulare

(1) Funcționarii misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ai unui Stat Contractant, precum și persoanele aflate în serviciul particular al funcționarilor, detașate de către Statul Contractant cărui îi aparține misiunea diplomatică sau oficiul consular, se vor supune legislației Statului Contractant care detașează.

(2) Alți membri ai misiunilor diplomatice și oficiilor consulare și personalul de serviciu menționat în alineatul (1) al prezentului articol se vor supune legislației Statului Contractant în care sunt detașați, dacă aceștia sunt angajați local. Ei pot opta pentru aplicarea legislației Statului Contractant angajator în termen de trei luni de la data angajării sale, cu condiția că sunt cetățenii acestui Stat.

Articolul 11

Excepții

Autoritățile competente ale Statelor Contractante pot conveni asupra excepțiilor de la dispozițiile articolelor 7-10 ale prezentului Acord, cu privire la legislația aplicabilă unei persoane sau unor categorii de persoane.

PARTEA a III-a

DISPOZIȚII SPECIALE

SECȚIUNEA I

PRESTAȚII PENTRU LIMITĂ DE VÂRSTĂ, INVALIDITATE ȘI DE URMAȘ

Articolul 12

Totalizarea perioadelor de asigurare

(1) Dacă legislația unui Stat Contractant condiționează dreptul la prestații de realizarea unor perioade de asigurare, instituția competentă care aplică această legislație va lua în considerare, dacă este necesar, perioadele de asigurare realizate conform legislației celuilalt Stat Contractant, în măsura în care acestea nu se suprapun, ca și cum ar fi perioade de asigurare realizate conform legislației proprii.

- (2) Dacă persoana nu întrunește condițiile pentru a beneficia de o prestație în baza dispozițiilor alineatului (1) al prezentului articol, instituția competentă va totaliza, de asemenea, perioadele de asigurare realizate în baza legislației statelor terțe cu care Statul Contractant are încheiat un Acord în domeniul securității sociale, în măsura în care aceste perioade nu se suprapun.
- (3) Dacă dreptul de a beneficia de prestații în baza legislației unui Stat Contractant este condiționat de realizarea unei anumite perioade într-o profesie supusă unui regim special sau într-o profesie sau muncă determinată, doar perioadele realizate în baza unui regim similar sau, în lipsa acestuia, în aceeași profesie sau, după caz, în aceeași muncă, vor fi luate în considerare pentru stabilirea dreptului la aceste prestații în baza legislației celui alt Stat Contractant.
- (4) Dacă legislația unui Stat Contractant prevede că perioada de plată a unei pensii poate fi luată în considerare pentru dobândirea dreptului la prestații, instituția competentă a acestui Stat Contractant va lua în considerare, în acest scop, orice perioadă în care pensia a fost plătită conform legislației celui alt Stat Contractant.
- (5) În scopul calculării perioadelor de asigurare se aplică legislația relevantă a fiecărui Stat Contractant.

Articolul 13

Perioadele de asigurare mai mici de un an

- (1) Dacă perioada totală de asigurare realizată conform legislației unui Stat Contractant este mai mică de 12 luni, prestația nu se va acorda, cu excepția cazului când, conform acestei legislații, există dreptul la o prestație ținând cont doar de această perioadă de asigurare.
- (2) În conformitate cu dispozițiile alineatului (1) al prezentului articol, instituția competentă a celui alt Stat Contractant va lua în considerare aceste perioade ca și cum acestea ar fi fost realizate în conformitate cu legislația pe care o aplică, pentru dreptul la menținerea și restabilirea dreptului la prestații, precum și determinarea cuantumului actual.

Articolul 14

Calcularea prestațiilor

(1) Dacă dreptul la prestații poate fi acordat în conformitate cu legislația unui Stat Contractant fără a ține cont de dispozițiile articolului 12 al prezentului Acord, instituția acestui Stat Contractant va calcula cuantumul prestațiilor care urmează a fi acordate doar în baza perioadelor de realizate în conformitate cu legislația pe care o aplică.

(2) Dacă persoana vizată dobândește dreptul la prestații în conformitate cu legislația unui Stat Contractant doar prin implementarea articolului 12 al prezentului Acord, instituția acestui Stat Contractant va calcula prestațiile după cum urmează:

a) instituția competentă va calcula cuantumul teoretic luând în considerare toate perioadele de asigurare realizate în conformitate cu legislația ambelor State Contractante, ca și cum acestea ar fi fost realizate doar în conformitate cu legislația pe care această instituție o aplică;

b) în baza cuantumului calculat menționat mai sus, cuantumul real al prestației se va calcula ca raport între perioadele de asigurare realizate exclusiv în conformitate cu legislația proprie și totalul perioadelor de asigurare luate în considerare la calcularea prestației.

(3) Dacă prestațiile în conformitate cu legislația unui Stat Contractant sunt calculate în baza veniturilor sau contribuțiilor plătite conform legislației acestui Stat Contractant, instituția competentă va lua în considerare veniturile și contribuțiile plătite exclusiv în baza legislației pe care o aplică.

(4) Dacă cuantumul prestațiilor depinde de numărul persoanelor din familie în conformitate cu legislația unui Stat Contractant, instituția competentă ia în considerare și persoanele din familie care domiciliază pe teritoriul celuilalt Stat Contractant.

SECȚIUNEA a II-a

AJUTOR DE DECES

Articolul 15

Totalizarea perioadelor de asigurare și acordarea ajutorului de deces

(1) Dacă dreptul la ajutorul de deces conform legislației unui Stat Contractant este condiționat de realizarea unei perioade de asigurare, instituția competentă a acestui Stat

Contractant va lua în considerare, dacă este necesar, perioadele de asigurare realizate conform legislației celui alt Stat Contractant, în măsura în care acestea nu se suprapun, ca și cum ar fi perioade de asigurare realizate în baza legislației proprii.

(2) Dacă o persoană care este asigurată în baza legislației unui Stat Contractant decedează pe teritoriul celui alt Stat Contractant, se consideră ca și cum aceasta ar fi decedat pe teritoriul Statului Contractant în care a fost asigurată și urmașii vor fi îndreptățiți la un ajutor de deces.

(3) Dacă dreptul la o prestație în caz de deces există conform legislației ambelor State Contractante, se va aplica doar legislația acelu Stat Contractant pe teritoriul căruia decedatul a domiciliat.

(4) Dacă decesul a survenit pe teritoriul unui Stat terț, prestația va fi plătită în conformitate cu legislația Statului Contractant în care persoana a fost asigurată ultima dată înaintea survenirii decesului.

SECȚIUNEA a III-a

PRESTAȚII ÎN CAZ DE ACCIDENTE DE MUNCĂ ȘI BOLI PROFESIONALE

Articolul 16

Prestații în caz de accidente de muncă și boli profesionale acordate unei persoane care a fost expusă aceluiași riscuri în fiecare Stat Contractant

(1) Dreptul la prestații în caz de accidente de muncă și boli profesionale se determină în conformitate cu legislația aplicabilă la data producerii accidentului sau la momentul desfășurării activității care a cauzat boala profesională.

(2) Dacă legislația unui Stat Contractant condiționează dreptul la prestație de o primă diagnosticare a bolii pe teritoriul său, această condiție se consideră îndeplinită chiar dacă diagnosticarea s-a realizat pe teritoriul celui alt Stat Contractant.

(3) Dacă legislația unui Stat Contractant condiționează, explicit sau implicit, dreptul la prestații de diagnosticarea bolii într-un anumit termen de la încetarea activității susceptibile a fi cauza acesteia, instituția competentă ia, de asemenea, în considerare, dacă este necesar, orice altă activitate care implică riscuri similare, desfășurată în baza legislației celui alt Stat Contractant.

(4) Dacă legislația unui Stat Contractant condiționează, explicit sau implicit, dreptul la prestații în caz de boli profesionale de exercitarea pe o perioadă de timp determinată a unei activități susceptibile a fi cauza bolii în cauză, pentru calculul prestațiilor sunt luate în considerare și perioadele în care a fost desfășurată o astfel de activitate pe teritoriul celui alt Stat Contractant.

Articolul 17

Acordarea unei prestații în caz de agravare a bolii profesionale

Dacă persoana a beneficiat sau beneficiază de o prestație din partea instituției competente a unui Stat Contractant din cauza unei boli profesionale și, în caz de agravare a bolii, solicită drepturile la prestație de la instituția competentă a celui alt Stat, se aplică următoarele dispoziții:

a) dacă persoana vizată nu a exercitat în baza legislației celui alt Stat Contractant o activitate susceptibilă să provoace sau să agraveze boala în cauză, instituția competentă a primului Stat Contractant va suporta plata pentru prestație, ținând cont de agravare, în conformitate cu legislația pe care o aplică;

b) dacă persoana vizată a exercitat o astfel de activitate în baza legislației celui alt Stat Contractant, instituția competentă a primului Stat Contractant va suporta plata pentru prestație, fără a ține cont de agravare, conform dispozițiilor legislației pe care o aplică; instituția competentă a celui de-al doilea Stat Contractant acordă persoanei vizate un supliment al cărui quantum este egal cu diferența dintre quantumul prestației datorate după agravare și quantumul prestației care ar fi fost datorată înainte de agravare, în conformitate cu dispozițiile legislației care s-a aplicat.

SECȚIUNEA a IV-a

ȘOMAJ

Articolul 18

Prestații în caz de șomaj

Dreptul la prestație, quantumul, durata și modalitatea de plată a prestațiilor vor fi determinate în conformitate cu legislația pe care instituția competentă o aplică.

PARTEA a IV-a **DISPOZIȚII DIVERSE**

Articolul 19

Măsuri administrative și metode de cooperare

- (1) Autoritățile competente ale Statelor Contractante vor conveni aranjamentele administrative necesare pentru implementarea prezentului Acord.
- (2) Autoritățile competente ale Statelor Contractante vor desemna organismele de legătură în scopul facilitării implementării prezentului Acord.
- (3) Autoritățile competente ale Statelor Contractante își vor comunica reciproc, în cel mai scurt timp posibil, informația necesară asupra măsurilor luate pentru implementarea prezentului Acord și se vor informa asupra oricăror modificări aduse legislației sale naționale, în măsura în care acestea pot afecta implementarea prezentului Acord.
- (4) Autoritățile și instituțiile competente ale Statelor Contractante își vor acorda asistență reciprocă în orice întrebări legate de implementarea prezentului Acord, ca și cum acestea afectează aplicarea legislației lor proprii. Această asistență administrativă este gratuită.
- (5) Expertiza medicală efectuată exclusiv pentru aplicarea legislației unui Stat Contractant și care se referă la persoanele care domiciliază sau reședința cărora se află pe teritoriul celuilalt Stat Contractant, va fi efectuată la solicitare și pe cheltuiala instituției competente, de către instituția de la locul de domiciliu sau reședință a sa. Expertiza medicală ce ține de aplicarea legislației ambelor State Contractante va fi efectuată pe cheltuiala instituției competente a Statului Contractant în care persoana domiciliază sau pe teritoriul căruia își are reședința.

Articolul 20

Protecția datelor cu caracter personal

- (1) Orice date cu caracter personal care sunt expediate de către un Stat Contractant sunt prelucrate numai în scopul implementării prezentului Acord. Prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează în conformitate cu Convenția de la Strasbourg pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal din 28 ianuarie 1981 și cu legislația națională a Statelor Contractante care reglementează protecția datelor cu caracter personal.

(2) Datele cu caracter personal transmise trebuie să fie exacte și în volumul necesar pentru realizarea unui scop sau a unei sarcini determinate, luând în considerare dispozițiile prezentului Acord. În caz de necesitate, datele inexacte sau incomplete vor fi rectificate, completate, distruse sau prelucrarea acestora va fi stopată.

(3) După realizarea scopului pentru care au fost transmise, datele vor fi distruse. Statul care a transmis datele va fi informat despre distrugerea datelor și motivul pentru care au fost distruse.

(4) Autoritățile și instituțiile competente ale Statelor Contractante întreprind măsuri adecvate de securitate tehnică și de organizare, în vederea împiedicării distrugerii, modificării, pierderii incidentale sau nesancționate a datelor cu caracter personal, precum și pentru prevenirea prelucrării nesancționate a acestora.

(5) Persoana vizată este în drept să solicite informația privind datele sale cu caracter personal existente, scopul cu care acestea sunt sau au fost prelucrate. Dreptul persoanei vizate la acest tip de informație este reglementat de legislația cu privire la protecția datelor a Statului Contractant de la care această informație se solicită. Acordarea acestui tip de informație poate fi refuzată în scopul implementării prezentului Acord, asigurării securității statului, a ordinii publice, prevenirii acțiunilor criminale și protecției drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor terțe.

Articolul 21

Scutirea de taxe și de autentificare

(1) Scutirea sau reducerea de taxe sau impozite pentru fișierele scrise și documentele anexate în scopul aplicării legislației unui Stat Contractant se va aplica, de asemenea, pentru orice declarație sau alt document care este depus în conformitate cu legislația celuilalt Stat Contractant sau pentru implementarea prezentului Acord.

(2) Orice declarație de identitate, document sau declarație depusă în scopul implementării prezentului Acord se scutește de autentificare.

Articolul 22

Depunerea unui cereri

(1) O cerere pentru prestație depusă în conformitate cu legislația unui Stat Contractant în scopul prezentului Acord se consideră ca fiind depusă în conformitate cu legislația celuiilalt Stat Contractant.

(2) În cazul în care depunerea unei cereri este condiționată de legislația unui Stat Contractant de depunerea acesteia într-un anumit termen, această condiție se consideră îndeplinită, dacă cererea se depune la instituția competentă a celuiilalt Stat Contractant în același termen. În acest caz, instituția competentă a Statului Contractant va transmite, fără întârziere, cererea instituției competente a primului Stat Contractant, fie direct, fie prin intermediul organismelor de legătură ale celor două State Contractante.

Articolul 23

Plăți

(1) Plata oricărei prestații în conformitate cu prezentul Acord se efectuează în valuta Statului Contractant care efectuează plata, în Dolari SUA sau în Euro.

(2) Modalitățile de rambursare dintre instituțiile competente sunt convenite prin Aranjamentul Administrativ.

Articolul 24

Recuperarea plăților necuvenite

În cazul în care instituția unui Stat Contractant a plătit unui beneficiar prestații în cuantumul care depășește suma la care acesta era îndreptățit, această instituție va solicita de la instituția celuiilalt Stat Contractant care datorează prestații acestui beneficiar, în condițiile stabilite de legislația pe care o aplică, reținerea sumei plătite în exces și necuvenit beneficiarului din sumele datorate. Această instituție reține suma în condițiile în care asemenea deducere se permite de către legislația pe care o aplică, ca și cum aceste sume ar fi fost plătite în exces și necuvenit de către însăși instituția care efectuează transferul sumelor astfel deduse celeilalte instituții competente.

Articolul 25
Soluționarea disputelor

Autoritățile competente ale celor două State Contractante vor soluționa orice dispută privind interpretarea sau implementarea prezentului Acord prin intermediul consultărilor directe.

PARTEA a V-a
DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 26
Dispoziții tranzitorii

- (1) Prezentul Acord nu conferă nici un drept pentru orice perioadă anterioară intrării sale în vigoare.
- (2) Toate perioadele de asigurare realizate în baza legislației unui Stat Contractant înainte de intrarea în vigoare a prezentului Acord sunt luate în considerare pentru stabilirea drepturilor care rezultă din prezentul Acord.
- (3) Orice prestație datorată doar pe baza prezentului Acord, inclusiv drepturile acordate anterior, va fi plătită la cererea persoanei vizate și în conformitate cu dispozițiile prezentului Acord, având efect de la intrarea în vigoare a prezentului Acord, cu excepția plăților unice efectuate.
- (4) Dacă cererea menționată în alineatul (3) al prezentului articol se depune în termen de doi ani de la intrarea în vigoare a prezentului Acord, drepturile ce rezultă în conformitate cu dispozițiile prezentului Acord vor fi dobândite din această dată și acele dispoziții ale legislației unui Stat Contractant care se referă la pierderea sau stingerea drepturilor după expirarea termenului nu vor fi aplicabile persoanei vizate. Data depunerii cererii va fi luată în considerare pentru cererea depusă într-un termen mai mare de doi ani.

Articolul 27
Revizuirea dreptului la pensie

- (1) Dreptul de a beneficia de pensie dobândit anterior intrării în vigoare a prezentului Acord poate fi revizuit, la cerere, în conformitate cu dispozițiile prezentului Acord.
- (2) Drepturile dobândite după revizuire se vor realiza din data depunerii cererii.

- (3) Dacă revizuirea drepturilor la pensie va conduce la micșorarea cuantumului pensiei, se va plăti în continuare cuantumul pensiei stabilit anterior revizuirii.

Articolul 28

Ratificarea și intrarea în vigoare

Prezentul Acord, fiind supus ratificării în conformitate cu legislația națională a celor două State Contractante, va intra în vigoare în prima zi a celei de-a doua luni care urmează data recepționării ultimei notificări scrise prin care Statele Contractante își notifică reciproc, prin canale diplomatice, despre îndeplinirea procedurilor legale interne, necesare pentru intrarea sa în vigoare.

Articolul 29

Modificarea Acordului

Prezentul Acord poate fi modificat în orice timp, la convenirea reciprocă în scris a celor două State Contractante. Modificările vor intra în vigoare în conformitate cu procedurile stabilite în articolul 28 al prezentului Acord.

Articolul 30

Durata Acordului

- (1) Prezentul Acord se încheie pentru o perioadă nedeterminată.
- (2) Fiecare Stat Contractant poate să-l denunțe, expediind, prin canale diplomatice, o notificare scrisă celuilalt Stat Contractant cu cel puțin șase luni înainte de sfârșitul anului calendaristic în curs.

Articolul 31

Menținerea drepturilor dobândite

- (1) În cazul denunțării prezentului Acord, toate drepturile dobândite în conformitate cu prezentul Acord vor fi menținute.
- (2) În cazul denunțării prezentului Acord, procesarea tuturor cererilor legată de drepturile la prestații care nu au fost încă stabilite va fi finalizată în conformitate cu dispozițiile prezentului Acord.

DREPT CONFIRMARE, subsemnații, având deplinele puteri, au semnat prezentul Acord.

Întocmit la Chișinău la 5 mai 2017, în două exemplare originale în limbile turcă, română și engleză, toate textele fiind egal autentice. În caz de divergențe de interpretare, textul în limba engleză va prevala.

**PENTRU
REPUBLICA TURCIA**

**PENTRU
REPUBLICA MOLDOVA**

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Ministrul Muncii și Securității Sociale

Andrei GALBUR
**Ministrul Afacerilor Externe și Integrării
Europene**

AGREEMENT ON SOCIAL SECURITY
BETWEEN
THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE REPUBLIC OF MOLDOVA

The Republic of Turkey and the Republic of Moldova hereinafter referred to as "Contracting States", being desirous of regulating and developing the relations between the two Contracting States in the field of social security, agreed as follows:

PART I
GENERAL PROVISIONS

Article 1
Definitions

(1) For the purpose of this Agreement, the following terms and expressions shall mean:

a) **territory:**

In relation to Turkey, the Republic of Turkey,

In relation to the Republic of Moldova, the territory within the existing boundaries where its legislation applies;

b) **legislation:** the laws, regulations and other legal provisions related to social security field, specified in Article 2;

c) **competent authority:** the ministries responsible for social security field specified in Article 2;

d) **competent institution:** institutions responsible for the application of part or all of the legislation specified in Article 2 and responsible for the payment of the benefits;

e) **insured person:** the person who is or has been subject to the legislation mentioned in Article 2;

- f) **period of insurance:** the period over which insurance contributions have been paid or are considered as contributed periods under the legislation specified in Article 2;
  - g) **benefit:** all benefits in kind and cash benefits provided by relevant national legislation specified in Article 2;
  - h) **residence:** a place of permanent residence;
  - i) **stay:** a place of temporary stay;
  - j) **survivor:** person defined as entitled person by the legislation of the Contracting States;
  - k) **liaison body:** the institutions designated by the competent authorities to provide directly liaison in the view of implementing this Agreement.
- (2) All other terms and expressions used in this Agreement have the meaning assigned to them in the applicable legislation of either Contracting State.

Article 2

Material scope

- (1) This Agreement shall apply to the legislation on social security regulating:
- for the Republic of Turkey:
- a) Invalidity, old age, survivors' insurances, short term insurance branches, general health insurance and unemployment insurance in respect of persons employed under a contract of employment by one or more employer;
  - b) Invalidity, old age, survivors' insurances, short term insurance branches and general health insurance in respect of self-employed persons working on their own name and account without a contract of employment;
  - c) Invalidity, old age, survivors' insurances in respect of persons working in public administrations.

In relation to Turkey, general health insurance, sickness and maternity insurances and unemployment insurances shall be only applied as long as the insured person legally resides in Turkey and she/he is subject to Turkish Social Security legislation.

for the Republic of Moldova:

- a) benefits for temporary incapacity for work determined by general diseases or accidents outside of work place;
- b) benefits for temporary incapacity for work determined by occupational diseases or work accidents;
- c) benefits for maternity;
- d) old age pensions;
- e) disability pensions determined by general diseases;
- f) disability pensions and indemnities determined by work accidents and occupational diseases;
- g) survivors' pensions;
- h) death grants;
- i) unemployment benefits.

In relation to the Republic of Moldova the benefits in case of sickness, maternity and unemployment shall be provided according to the legislation that competent institutions apply.

(2) This Agreement shall also be applied to any legislation which amends, revises, replaces or supplements the legislation specified in paragraph (1) of this Article.

(3) This Agreement shall not be applied to the legislation introducing a new social security scheme, unless the competent authorities of both Contracting States agree upon otherwise.

Article 3 **Personal scope**

This Agreement shall be applied with respect to:

- a) persons who are or have been subject to the legislation of either or both Contracting States;

b) persons, whose rights derive from the rights of persons, stipulated in point a) of this Article, according to the applicable legislation.

Article 4

Equal treatment

Unless otherwise provided in this Agreement, the persons who are resident on the territory of either Contracting State and to whom the provisions of this Agreement apply, shall have the same rights and obligations provided by the legislation of the Contracting State the territory of which they reside, on the same grounds as the nationals of that Contracting State.

Article 5

Export of benefits

(1) Unless otherwise provided in this Agreement, benefits awarded under the legislation of the Contracting State which is responsible for payment shall be paid at the same rate to persons within the scope of Article 3 of this Agreement even when they are resident on the territory of the other Contracting State. In case these persons are resident on the territory of a third State; benefits shall be paid in accordance with the legislation of the Contracting State which is responsible for payment.

(2) However, the paragraph (1) of this Article shall not be applied in case of general health insurance, sickness and maternity insurances and unemployment insurance.

Article 6

Reduction, suspension and cancellation of benefits

(1) Where an entitled benefit coincides with any other social security benefit or with an income yielding occupational activity, provisions regarding the reduction, suspension and cancellation of benefits according to the legislation of either Contracting State, shall also be applied in the same way when right to social security benefits under the legislation of the other Contracting State is acquired or when an income yielding occupational activity is carried out on the territory of the other Contracting State.

(2) The provision specified in paragraph (1) of this Article shall not be applied in case of aggregation of the same kind of benefits calculated proportionally according to period completed in both Contracting States.

PART II
PROVISIONS ON APPLICABLE LEGISLATION

Article 7
General provisions

Unless otherwise provided in this Agreement,

(1) Persons employed on the territory of either Contracting State or self-employed persons who perform their occupation on the territory of either Contracting State shall, with respect to that employment, be subject to the legislation of the Contracting State where they work even if they reside on the territory of the other Contracting State or if their employer or the registered office of their employer is located on the territory of the other Contracting State.

(2) Civil servants and persons treated as such of either Contracting State shall be subject to the legislation of the Contracting State in the administration of which they are employed.

(3) A person who is employed by a branch or permanent representation of an undertaking on the territory of a Contracting State other than the Contracting State in which it has its registered office shall be subject to the legislation of the Contracting State where such branch or permanent representation is located.

Article 8
Posting

(1) Where a person employed on the territory of either Contracting State is posted by her/his employer to perform certain work on the territory of the other Contracting State she/he shall continue to be subject to the legislation of the first Contracting State for a period not exceeding 24 months provided that she/he maintains the employee status of the same employer.

(2) Where a self-employed person who performs an occupation on the territory of either Contracting State moves to the territory of the other Contracting State to carry out her/his occupation temporarily, she/he shall continue to be subject to the legislation of the first Contracting State, for a period not exceeding 24 months.

(3) The period referred in paragraphs (1) and (2) of this Article may be extended for an additional period not exceeding 36 months upon prior approval of the competent

authorities or the competent institutions designated by the competent authorities of both Contracting States.

Article 9

Personnel of international transport undertakings

- (1) A person who is employed on board a vessel flying the flag of either Contracting State shall be subject to the legislation of that Contracting State.
- (2) If a person, who is employed in a port or the territorial waters of a Contracting State but who is not a member of the crew on a vessel, is engaged in loading, unloading and repairing a vessel flying the flag of the other Contracting State or supervises such activities, he shall be subject to the legislation of the Contracting State of the port or territorial waters.
- (3) A person who is a member of the travelling or flying personnel of an undertaking which, hired or on its own account, operates international transport services for passengers or goods by road, rail or air and has its registered office on the territory of any Contracting State shall be subject to the legislation of the Contracting State where the registered office of the undertaking is situated.

Article 10

Diplomatic missions and consular posts

- (1) Officials of diplomatic missions or consular posts of either Contracting State as well as those posted by the Contracting State which the diplomatic mission or consular post belongs to, to work in the private service of officials shall be subject to the legislation of the posting Contracting State.
- (2) The other members of the diplomatic missions or consular posts and the service personnel referred to in paragraph (1) of this Article shall be subject to the legislation of the receiving Contracting State if they are engaged locally. They may opt for the application of the legislation of the employing Contracting State within three months following the date of their engagement provided that they are nationals of that State.

Article 11

Exceptions

The competent authorities of the Contracting States may agree on exceptions to Articles 7 to 10 of this Agreement, regarding the legislation applicable to a person or category of persons.

PART III
SPECIAL PROVISIONS

SECTION I
OLD AGE, INVALIDITY AND SURVIVORS' BENEFITS

Article 12
Aggregation of periods of insurance

- (1) Where the legislation of either Contracting State makes entitlement to benefits conditional upon the completion of periods of insurance, the competent institution which applies that legislation shall, where necessary, take into account periods of insurance completed under the legislation of the other Contracting State, as far as they do not overlap, as if they were periods of insurance completed under its legislation.
- (2) Where a person does not qualify for a benefit in pursuance of the provisions of paragraph (1) of this Article, the competent institution shall also aggregate the insurance periods completed under the legislation of third states with which the Contracting State concluded an Agreement on Social Security as far as these periods do not overlap.
- (3) Where the right to receive benefits under the legislation of either Contracting State is conditional upon the completion of a certain period in an occupation covered by a special scheme or in a specified occupation or employment, only periods completed under the scheme concerned or in the absence of such a scheme, in the same occupation or employment, as appropriate, shall be taken into account for determining entitlement to such benefits under the legislation of the other Contracting State.
- (4) Where the legislation of a Contracting State provides that the period of payment of a pension may be taken into consideration for the acquisition of entitlement to benefits, the competent institution of that Contracting State shall, to that end, take into account any period during which a pension was paid under the legislation of any other Contracting State.
- (5) For the purposes of calculating the periods of insurance, relevant legislation of each of the Contracting State shall apply.

Article 13

Periods of insurance less than one year

(1) Where the total period of insurance completed under the legislation of one Contracting State is shorter than 12 months, the benefit shall not be granted, except when, according to that legislation, there exists a right to benefit based exclusively on that period of insurance.

(2) In pursuance of paragraph (1) of this Article the competent institution of other Contracting State shall take into account these periods as if they had been completed under the legislation it applies, for the entitlement to, maintenance of and re-entitlement to benefits as well as the determination of the actual amount.

Article 14

Calculation of benefits

(1) Where entitlement to benefits under the legislation of either Contracting State is to be acquired regardless of the provisions of Article 12 of this Agreement, the institution of that Contracting State shall calculate the benefits to be awarded solely on the basis of the periods completed under the legislation it applies.

(2) Where the person concerned acquires the right to benefits under the legislation of either Contracting State only through implementation of Article 12 of this Agreement, the institution of this Contracting State shall calculate the benefits as follows:

a) the competent institution shall calculate the theoretical amount taking into account all the insurance periods completed under the legislation of both Contracting States as if they had been completed solely under the legislation which that institution applies;

b) on the basis of the amount calculated as referred to above, the actual amount of benefit shall be computed as a proportion between the insurance periods completed exclusively according to its legislation and the total insurance periods taken into account for calculating the benefit.

(3) Where benefits under the legislation of a Contracting State are calculated on the basis of earnings or contributions paid under the legislation of that Contracting State, the competent institution shall take into account the earnings or contributions paid exclusively under the legislation it applies.

(4) Where the amount of benefits depends on the number of persons in the family in accordance with the legislation of either Contracting State, the competent institution shall also take into account the persons in the family residing on the territory of the other Contracting State.

SECTION II DEATH GRANT

Article 15

Aggregation of periods of insurance and award of death grant

(1) Where entitlement to death grant under the legislation of either Contracting State is conditional upon the completion of a period of insurance, the competent institution of that Contracting State shall take into account, if necessary, periods of insurance completed under the legislation of the other Contracting State, as far as they do not overlap, as if they were periods of insurance completed under its legislation.

(2) Where a person who is insured under the legislation of one Contracting State dies on the territory of the other Contracting State, it shall be assumed that she/he died on the territory of the Contracting State where she/he was insured and the survivors shall be entitled to a death grant.

(3) Where entitlement to benefit in case of death exists pursuant to legislation of both Contracting States, only the legislation of that Contracting State on the territory of which the deceased had resided shall apply.

(4) In case of death occurred on the territory of a third State, the benefit shall be paid in accordance with the legislation of the Contracting State to which the insured person was subject before occurrence of death.

SECTION III BENEFITS IN CASE OF WORK ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES

Article 16

Benefits for work accidents and occupational diseases provided for to a person exposed to similar risks in each of the Contracting States

(1) The right to benefits in respect of work accidents and occupational diseases shall be determined pursuant to the legislation applicable at the date the incident took place or at the time the work resulting in an occupational disease was performed.

(2) Where the legislation of a Contracting State makes entitlement to benefit conditional upon the disease in question being first diagnosed on its territory, this condition is deemed to be fulfilled, even if the diagnosis has been carried out on the territory of the other Contracting State.

(3) Where the legislation of a Contracting State explicitly or implicitly makes entitlement to benefits conditional upon the disease in question being diagnosed within a specified period after the termination of the occupation liable to have caused it, the competent institution shall also take into account, if needed, any other activity that involves similar risks carried out under the legislation of the other Contracting State.

(4) Where the legislation of a Contracting State explicitly or implicitly makes entitlement to benefits for occupational diseases conditional upon an occupation liable to cause the disease in question having been followed for a specified period, for the purpose of calculating the benefits, the periods in which such work was performed on the territory of the other Contracting State shall also be taken into account.

Article 17

Granting of a benefit in case of aggravation of occupational disease

When a beneficiary has received or is receiving benefit from the competent institution of a Contracting State because of an occupational disease, and, in case of aggravation of the disease, applies for the rights to benefit from the competent institution of the other State, the following provisions shall be applied:

a) where the person concerned has not carried out an activity under the legislation of the other Contracting State liable to cause or aggravate the disease in question, the competent institution of the first Contracting State shall bear the cost of the benefit, taking into account the aggravation, in accordance with the legislation it applies;

b) where the person concerned has carried out such an activity under the legislation of the other Contracting State, the competent institution of the first Contracting State shall bear the payment of the benefit, without taking into account the aggravation, according to the provisions of the legislation it applies; the competent institution of the second Contracting State provides the concerned person with a supplement in the amount equal to the difference between the benefit level owed after aggravation and the amount of the benefit that would have been owed before aggravation, in accordance with the provisions of the legislation applied.

SECTION IV
UNEMPLOYMENT

Article 18
Unemployment benefits

The entitlement, amount, duration and way of payment of the benefits shall be determined according to the legislation that the competent institution applies.

PART IV
MISCELLANEOUS PROVISIONS

Article 19
Administrative measures and co-operation methods

- (1) The competent authorities of the Contracting States shall make the administrative arrangements necessary for the implementation of this Agreement.
- (2) The competent authorities of the Contracting States shall designate liaison bodies for the purpose of facilitating the implementation of this Agreement.
- (3) The competent authorities of the Contracting States shall communicate to each other as soon as possible the necessary information on the measures taken for the implementation of this Agreement and inform of any changes in their national legislation as far as these changes affect the implementation of this Agreement.
- (4) The competent authorities and institutions of the Contracting States shall assist each other on any matters relating to the implementation of this Agreement as if these matters affect the application of their own legislation. Such administrative assistance shall be free of charge.
- (5) Medical examination performed exclusively for the application of the legislation of one Contracting State and referring to persons having place of residence or stay on the territory of the other Contracting State, shall be performed at the request and at the expense of the competent institution, by the institution of its place of residence or stay. Medical examinations related to the application of the legislation of both Contracting States shall be performed at the expense of the competent institution of the Contracting State where the person stays or resides.

Article 20
Protection of personal data

(1) Any personal data sent by one Contracting State shall be processed solely for the purpose of implementation of this Agreement. The processing of personal data shall be subject to the Strasbourg Convention of 28 January 1981 for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data and the national legislation on the personal data protection of the Contracting States.

(2) Personal data sent shall be accurate and adequate for a certain purpose or task, taking into account the provisions of this Agreement. If necessary, data which are inaccurate or incomplete, shall be rectified, supplemented, destroyed or the data processing shall be stopped.

(3) When the purpose for which they were submitted is fulfilled, the data will be destroyed. The State which transmitted the data will be informed about data destruction and the reason for which they were destroyed.

(4) Appropriate technical security and organizational measures shall be taken by the competent authorities and institutions of the Contracting States to protect personal data against destruction, alteration, accidental or unauthorised loss of the personal data as well as their unauthorised processing.

(5) The person concerned has the right to request information as to its personal data, the purpose for which they are or where processed. The right of the person concerned to such information shall be subject to the data protection legislation of the Contracting State from which that information is requested. The request for such information can be rejected for the purposes of this Agreement, state security, public order, prevention of the criminal offences and protection of the rights and fundamental freedoms of other persons.

Article 21
Exemption from charges and authentication

(1) Exemption from or reduction in the dues and charges of the written files and documents enclosed for the purpose of application of the legislation of a Contracting State shall also apply to any declaration or other document which is submitted under the legislation of the other Contracting State or for the implementation of this Agreement.

(2) Any identity statement, document and declaration submitted for the purpose of implementation of this Agreement need not be authenticated.

Article 22
Submission of a claim

- (1) A claim for a benefit submitted under the legislation of either Contracting State in pursuance of this Agreement shall be deemed to be submitted under the legislation of the other Contracting State.
- (2) If submission of a claim is conditional upon to be made in a settled period of time according to the legislation of one of the Contracting States, this condition shall be deemed to be fulfilled, if it is made within the same period of time, to the competent institution of the other Contracting State. In such a case, the competent institution of the Contracting State shall forward the claim, without delay, to the competent institution of the first Contracting State, either directly, or through liaison bodies of both Contracting States.

Article 23
Payments

- (1) Payment of any benefit in accordance with this Agreement shall be made in the currency of the Contracting State making the payment, in US Dollar or in Euro.
- (2) The means of reimbursements between the competent institutions shall be agreed through the Administrative Arrangement.

Article 24
Recovery of undue payments

If the institution of one Contracting State has paid to a beneficiary the benefits in the amount that exceeds the sum that has been entitled to, this institution shall request, from the institution of the other Contracting State that owes benefits to this beneficiary, under the conditions stipulated by the legislation it applies, to withhold the extra and undue amount paid to the beneficiary, from the amounts owed. This institution withholds the amount under the conditions in which such an offset is allowed by the legislation it applies, as if these extra and undue amounts have been paid by the institution itself, executing the transfer of the amount thus deducted to the other competent institution.

Article 25
Settlement of disputes

The competent authorities of both Contracting States shall resolve any dispute about the interpretation or implementation of this Agreement through direct consultations.

PART V
TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

Article 26
Transitional provisions

- (1) This Agreement shall confer no rights for any period prior to its entry into force.
- (2) All periods of insurance completed under the legislation of one Contracting State, prior to entering into force of this Agreement, shall be taken into account for the purpose of determination of the rights, arising from this Agreement.
- (3) Any benefit, due only by virtue of this Agreement, including the rights previously granted, shall be paid, at the request of the person concerned and in accordance with the provisions of this Agreement, with effect from the entry into force of this Agreement, unless a lump-sum payment has been made.
- (4) Where the request referred to in paragraph (3) of this Article is submitted within two years of the entry into force of this Agreement, the rights arising in accordance with the provisions of this Agreement shall be acquired as from that date, and those provisions of the legislation of either Contracting State which concern the loss or extinction of rights by lapse of time shall not be raised against the person concerned. The date of submission of the request shall be taken into account for the request submitted after two years.

Article 27
Revision of eligibility to pensions

- (1) The acquired right to receive a pension prior to entry into force of this Agreement, may be revised upon request, according to the provisions of this Agreement.
- (2) The rights acquired after being revised, shall be proceeded upon the date of submitting the claim.

(3) If the revision of the rights to a pension shall lead to a decrease in the amount of the pension, the amount of the pension which was determined prior to the revision shall continue to be paid.

Article 28

Ratification and entry into force

This Agreement, being subject to ratification pursuant to national legislation of both Contracting States, shall enter into force on the first day of the second month following the date of the receipt of the last written notification by which the Contracting States notify each other, through diplomatic channels, of the completion of their internal legal procedures required for its entry into force.

Article 29

Amendment of the Agreement

This Agreement may be amended at any time upon the mutual written consent of both Contracting States. Amendments shall enter into force in accordance with the procedures determined in Article 28 of this Agreement.

Article 30

Duration of the Agreement

- (1) This Agreement shall be concluded for an indefinite term.
- (2) Either Contracting State may denounce it, by sending, through diplomatic channels, a written notification to the other Contracting State, but not later than six months prior to the end of the respective calendar year.

Article 31

Maintenance of acquired rights

- (1) In the event of denunciation of this Agreement, all rights acquired under this Agreement shall be maintained.
- (2) In the event of denunciation of this Agreement, all processing related to the rights to benefits on which no determination has been made yet shall be concluded in accordance with the provisions of this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Agreement.

Done at Chişinău on 5 May 2017 in two originals in Turkish, Romanian and English languages, all the texts being equally authentic. In case of discrepancy in the interpretation, the English text shall prevail.

FOR
THE REPUBLIC OF TURKEY

FOR
THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Minister of Labour and Social Security

Andrei GALBUR
Minister of Foreign Affairs and
European Integration